

Asia: VN/34181/2022

## Lausuntopyyntö aserikostyöryhmän mietinnöstä

### Yleistä

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

SaferGlobe on riippumaton suomalainen ajatushautomo, joka tuottaa tietoa ja kehittää työvälineitä kestävän rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi.

SaferGlobe ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto liittyen aserikostyöryhmän mietintöön.

SaferGlobe näkee painavan tarpeen aserikoslain kehittämiseksi osana kokonaisuutta, jonka pyrkimyksenä on vähentää ampuma-aserikoksia, varautua aseiden haitalliseen leviämiseen, sekä ehkäistä aseiden laittoman kaupan kasvua Suomessa. Lähestymistavan rajoittaminen rangaistusten koventamiseen ei ole riittävä nykytilanteessa.

SaferGloben mielestä seuraavat seikat tulisi huomioida tarkemmin mietinnössä:

#### 1. ESTÄVYYDEN SEKÄ KIINNIJÄÄMISRISKIN LISÄÄMINEN

Yhtenä aserikoslain muutoksen tavoitteena mainitaan estävyys, sekä yleisestäävyys että uusintarikollisuuden ehkäisy. Estävyyden lisäämisessä keskeistä on kokonaisvaltaisuus. Rangaistuksien ankaroittamisen lisäksi tulisi ottaa huomioon muita keinoja, jotka perustuvat ymmärrykseen miksi, milloin ja miten aseita käytetään rikollisesti. Laittoman asekauppaan ja luvottomien aseiden leviämiseen puuttuminen esimerkiksi jää mietinnössä huomiotta. Mietinnössä tulisi myös pyrkiä kehittämään kiinnijäämisriskiä. Kiinnijäämisriski mainitaan vain kerran mietinnössä vaikka sen lisääminen olisi ensisijaisen tärkeää turvallisuuden tukemiseen.

#### 2. TILASTOINNIN PUUTE JA LAITON ASEKAUPPA

SaferGloben on syvästi huolissaan siitä, ettei aseiden käyttöä rikoksissa säännönmukaisesti tilastoida niin, että tilastoista saisi selvän ja ajantasaisen tilannekuvan siitä minkälaisia aseita käytetään, kuinka usein aseita käytetään, mistä mahdolliset laittomat aseet ovat lähtöisin ja milloin ns. diversio laillisesta laittomaan on tapahtunut. Nämä tilastot mahdollistaisivat tehokkaan ennaltaehkäisevän toiminnan.

Mietinnössä ei ole huomioitu keinoja, jotka voisivat ennaltaehkäistä laitonta asekauppaa. Vaikuttaa, ettei mietinnön valmistelussakaan ole huomioitu muualla käytössä olevia tapoja ennaltaehkäistä laitonta asekauppaa tai EU:n kehittyviä toimintatapoja, joita Suomenkin pitäisi käyttää.

### 3. MYÖTÄVAIKUTTAMISEN HUOMIOINTI

Ase- ja ampumarikoksissa keskeistä on usein myötävaikuttaminen, mitä ei ehdotetuissa uudistuksissa tarkastella. Huolimattomuus niin luvallisten kuin luvattomienkin ampuma-aseiden käsittelyssä ja säilyttämisessä tulisi paremmin huomioida aserikoslaissa.

### 4. ASETEKNOLOGIAN JA -KÄYTÖN KEHITYS

Mietinnön ja varsinkin uuden lain tulisi huomioida aseteknologian sekä aseiden käytön nopea kehitys venäjän hyökkäyssodan alettua. Tämän lisäksi 3D-printtausta käytetään jo nyt aseiden valmistuksessa niin, että printattujen osien lisäksi aseiden valmistuksessa käytetään ostettuja osia ja komponentteja. Aseiden tehostaminen tai tuunaaminen pitäisi huomioida. Ampuma-aselaki nimensäkin mukaan huomioi vain ampuma-aseet. Myös biologisten ja kemiallisten aseiden käytön riski on myös kasvanut, eikä niitä kata nykyinen tai ehdotettu lainsäädäntö. Itse laissa olisikin tärkeää huomioida myös tulevaisuuden riskit.

### 5. ASELUVALLISUUDESTA HARHAUTTAMISEN TAI LUPIEN VASTAISEN ASEIDEN KÄYTÖN RANGAISTAVUUDEN LISÄÄMINEN

SaferGloben ymmärryksen mukaan viranomaisillekin aselupien tarkistaminen vaatii vaivaa, varsinkin kun kyseessä on hieman vanhempi lupa paikkakunnalta, jossa vanhoja tietoja ei ole digitalisoitu. Olisikin tärkeää vastuuttaa aselupien kantajia myös laissa niin, että luvista harhauttaminen tai lupien vastainen käyttö olisi entistä rangaistavampaa. Rangaistuskynnyksen mataloittaminen vähentää diversioriskiä ja lisäisi kiinnijäämisriskiä.

### 6. NYKYLAIN HEIKENTÄMINEN: VAHINGOITTAMISEEN SOVELTUVA ESINE/ VAKAVAAN VAHINGOITTAMISEEN SOVELTUVA ESINE

Mietinnössä lisätään "vakava" pykäliin 6 ja 7, joten kynnyksenä tulee olemaan "toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito". Mielestämme "vakava"-sanana

lisääminen on tarpeetonta ja heikentää nykyainsäädäntöä. Kynnyksenä tulisi olla toisen vahingoittaminen, ei se, onko tarkoituksena vahingoittaa tavanomaisesti tai vakavasti.

## Ampuma-aserikoksen eräiden tekotapojen muuttaminen lieviksi ampuma-aserikoksiksi

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

-

## Vakavaa rikollista toimintaa varten tapahtuvan ampuma-aseen käsittelyn säätäminen rangaistavaksi

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

Muutos on perusteltu.

## Törkeän ampuma-aserikoksen uuden kvalifiointiperusteen lisääminen

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

Muutos on perusteltu.

## Törkeän ampuma-aserikoksen vähimmäisrangaistuksen korottaminen

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

Muutos on perusteltu, vaikka tulisikin varmistaa, että vähimmäisrangaistuksen korottamisen jälkeenkin rangaistusasteikko pysyy tarpeeksi laajana.

## Vaarallisia ja toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvia esineitä koskevien hallussapitorikosten enimmäisrangaistusten korottaminen

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

Muutos on perusteltu varsinkin jos lakiin löyhennetään myös esineiden määrittelyä.

## Vankeusuhkan liittäminen lievään ampuma-aserikokseen

**Voitte lausua tämä väliotsikon aiheesta alla.**

Muutos on perusteltu.

## Määritelmäsäännöksen lisääminen rikoslain uuteen 41 lukuun

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

Muutos on perusteltu.

## Telekuuntelua koskeva lainsäädäntömuutos

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

Lisäys 3 §:een on perusteltu.

**Lainsäädäntöehdotusten taloudelliset vaikutukset**

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

-

**Muut asiat**

**Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.**

-

Mekri Maria  
SaferGlobe ry